

ПРОПОЗИЦІЇ

Міністерства енергетики України

до проєкту Закону України
«Про внесення змін до законів України щодо забезпечення енергетичної безпеки та розвитку систем накопичення енергії»

Ініціатори проєкту Закону народні депутати України: Камельчук Ю.О.,
Скороход А.К., Єфімов М.В., Гриб В.О., Горобець О.С., Мороз В.В., Юрченко О.М.

реєстраційний номер 5436-1 від 11 травня 2021 року

(далі – проєкт Закону № 5436-1)

пропозиції надаються до першого читання

1. Підтримується із зауваженнями.

2. Підставою для розроблення проєкту Закону № 5436-1 є Енергетична стратегія України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність», схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.08.2017 № 605-р (далі – Енергетична стратегія), згідно якої стимулювання розвитку відновлюваної енергетики, розвиток обладнання для акумулювання енергії є одним із основних пріоритетів державної політики України.

Проєктом Закону № 5436-1 пропонується доповнити Закон України «Про ринок електричної енергії» поняттями «накопичення енергії», «система накопичення енергії» та «оператор системи накопичення енергії».

Крім того, вводиться новий учасник ринку електричної енергії – оператор системи накопичення енергії та встановлюються його права та обов'язки.

Також, встановлюється заборона поєднувати ліцензійну діяльність оператора системи накопичення енергії з діяльністю гарантованого покупця, оператора ринку, оператора системи передачі та оператора системи розподілу.

Проєктом Закону № 5436-1 передбачається, що оператору системи передачі та операторам системи розподілу дозволяється використання систем накопичення енергії виключно для забезпечення надійної та безпечної роботи відповідної системи передачі чи системи розподілу за умови, коли вони є повністю інтегрованими елементами мережі, встановленими з дотриманням певних умов. При цьому не вимагається отримання оператором системи передачі додаткової ліцензії.

Проєкт Закону № 5436-1 також передбачає внесення змін до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», з метою поширення повноважень Регулятора на діяльність з накопичення енергії.

Крім того, проєктом Закону № 5436-1 пропонується також врегулювати використання систем накопичення енергії виробниками електричної енергії, в тому числі і виробниками електричної енергії, яким встановлено «зелений» тариф.

Вирішення зазначених питань створить передумови для розвитку систем накопичення електричної енергії на конкурентних ринкових умовах, що сприятиме підвищенню ефективності режимів роботи об'єднаної енергетичної системи України

(далі – ОЕС України) та надійності постачання електричної енергії споживачам. Крім того, буде посилено спроможність енергетичної системи інтегрувати нові потужності з відновлюваних джерел енергії і, таким чином, створено технічну можливість для подальшої декарбонізації української енергетики відповідно до міжнародних зобов'язань України та визначених Енергетичною стратегією цільових показників.

Також, активний розвиток балансуєчих потужностей, зокрема, систем накопичення енергії, надасть енергосистемі необхідну гнучкість та стійкість, що є важливою умовою синхронізації ОЕС України із об'єднанням енергетичних систем держав – членів Європейського Союзу ENTSO-E.

Міненерго підтримує необхідність врегулювання правових, економічних та організаційних засад функціонування систем накопичення енергії в ринку електричної енергії, оскільки розвиток систем накопичення енергії сприятиме підвищенню ефективності режимів роботи ОЕС України та надійності постачання електричної енергії споживачам.

Слід зазначити, що до проєкт Закону № 5436-1 є альтернативним до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо питання впровадження накопичувачів енергії» (реєстр. № 5436 від 28.04.2021, ініційованого народним депутатом України Кучеренком О. Ю. та іншими) (далі – проєкт Закону № 5436) Також, зареєстровано альтернативний проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку систем накопичення енергії та торгівлі на електронних аукціонах» (реєстр. № 5436-2 від 19.05.2021, ініційованого народним депутатом України Герусом А.М. та іншими) (далі – проєкт Закону № 5436-2).

Комітет Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг на підставі статті 93 та частини другої статті 110 Регламенту Верховної Ради України, статті 12 та статті 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» на своєму засіданні від 17.09.2021 (Протокол № 49) за результатами розгляду проєкту Закону № 5436, проєкту Закону № 5436-1 та проєкту Закону № 5436-2 прийняв рішення:

1. Підтримати підготовлену Комітетом редакцію доопрацьованого законопроєкту, доручити народним депутатам України – членам Комітету оформити та в установленому порядку зареєструвати цей законопроєкт як проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку систем накопичення енергії» та внести його на розгляд Верховної Ради України з урахуванням вимог частини другої статті 110 Регламенту Верховної Ради України.

2. Рекомендувати Верховній Раді України:

- включити зазначений законопроєкт до Порядку денного сесії;
- за результатами розгляду прийняти доопрацьований народними депутатами України – членами Комітету проєкт Закону України з новою назвою «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку систем накопичення енергії» за основу, з подальшим доопрацюванням до другого читання, скоротивши строк подання зауважень і пропозицій від суб'єктів законодавчої ініціативи наполовину, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Народними депутатами України Камельчуком Ю. О. та іншими зареєстровано проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо

розвитку систем накопичення енергії» (реєстр. № 5436-д від 17.09.2021) (далі – проєкт Закону № 5436-д).

Таким чином, питання врегулювання правових, економічних та організаційних засад функціонування систем накопичення енергії в ринку електричної енергії розглядатиметься в рамках проєкт Закону № 5436-д.

Слід зазначити, що Міненерго розроблено проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку систем накопичення енергії» (далі – проєкт Закону Міненерго), який 03.09.2021 оприлюднено на офіційному вебсайті Міненерго. Проєктом Закону Міненерго, у тому числі, передбачається уточнення ряду термінів, («енергоефективність та управління попитом», «заходи управління попитом», «послуга із забезпечення розвитку генеруючої потужності»), які відповідають сучасним реаліям балансування режиму ОЕС України. Також, передбачено удосконалення конкурсної процедури на будівництво генеруючої потужності, зокрема в частині скорочення термінів проведення конкурсу, передбачення можливості надання, в рамках конкурсної процедури, майданчиків з готовими схемами підключення до електричних і газових мереж для будівництва маневрених генеруючих потужностей, запровадження нової допоміжної послуги – послуги із забезпечення доступності резерву генеруючих потужностей для підтримання балансу потужності та енергії в ОЕС України, що визначено підпунктами «а» та «б» підпункту 9 пункту 1 та абзацом другим підпункту «а» підпункту 7 пункту 1 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30.07.2021 «Про заходи з нейтралізації загроз в енергетичній сфері», введеного в дію Указом Президента України від 28.08.2021 № 452/2021, а також, запропоновано ряд інших редакційних уточнень.

Такі удосконалення конкурсної процедури є необхідними, враховуючи гостру потребу ОЕС України в додаткових резервах високоманеврової потужності для забезпечення балансової надійності енергосистеми. Так, Звітом з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей для покриття прогнозованого попиту на електричну енергію та забезпечення необхідного резерву у 2020 році, затвердженим постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 16.06.2021 № 975, визначена необхідність будівництва у максимально стислі строки високоманеврової генерації з можливістю швидкого пуску в обсязі щонайменше 1 ГВт.

Разом з тим, просимо доповнити проєкт Закону № 5436-д положеннями щодо спеціальних обов'язків, що покладаються на учасників ринку електричної енергії діяльністю з надання послуг із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів.

Частину першу статті 1 Закону доповнити пунктом 63¹ такого змісту:

«63¹) послуга із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів – послуга, яку надають і отримують за рішенням Кабінету Міністрів України визначені учасники ринку електричної енергії та отримання якою замовниками дозволяє забезпечити загальний економічний інтерес в електроенергетичній галузі України, необхідний для задоволення інтересів громадян, суспільства і держави;»

Частину другу статті 62 Закону доповнити новим абзацом сьомим такого змісту:

«б) надання послуг із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів».

Враховуючи зазначене, Міненерго пропонує розглянути та врахувати зазначені положення проекту Закону Міненерго під час розгляду проекту Закону № 5436-д.

Перший заступник Міністра

Юрій ВЛАСЕНКО

_____ 2021 р.